

شماره چاپ ۵۵۱

شماره ثبت ۳۴۰

دوره دوازدهم - سال دوم

تاریخ چاپ ۱۴۰۴/۸/۱۴

یک شوری

طرح قانون حمایت و رسیدگی به تخلفات حوزه صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی

کمیسیونهای ارجاعی

اصلی	فرهنگی
فرعی	-

معاونت قوانین

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۴۹ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

با استناد به بند پ ماده (۷۷) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ و ماده واحده‌ی تعیین الزامات ساماندهی حوزه صوت و تصویر فراگیر مصوب جلسه ۸۸۳ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۳۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی، قانون حمایت و رسیدگی به تخلفات حوزه صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید.

- حمید رسائی - موسی غضنفرآبادی - رضا تقی پورانوری - مهدی کوچک زاده -
- سیدمسعود خاتمی - محمدصالح جوکار - علی امامی راد - حسن حسن نتاج صلحدار -
- حسنعلی اخلاقی امیری - علی اصغر نخعی راد - بابک رضازاده - روح اله متفکرآزاد -
- ابوالفضل ابوترابی - صدیف بدری - علیرضا عباسی - فاطمه محمدیگی - محمدتقی نقدعلی -
- احد بیوته - بهروز محبی نجم آبادی - مرتضی آقاپهرانی - علی شیرین زاد - محمد رستمی -
- غلامرضا دهقان ناصرآبادی - رضا حاجی پور - ابوالقاسم جراره - محمدرضا احمدی سنگر -
- حامد یزدیان - علی احمدی - مصطفی مطورزاده - محمد میرزائی - فرامرز شاهسواری -
- علیرضا نوین - حسینعلی حاجی دلیگانی - محمدرضا رضائی کوچی - سالار مرادی -
- سیدموسی موسوی - حسین صمصامی مزرعه آخوند - زینب قیصری - سیدعلی یزدی خواه -
- مجید دوست علی - کامران غضنفری - سیدمحمد پاک مهر - مجتبی ذوالنوری - عباس گلرو -
- احمد عجم - محمدمنان رئیسی - علی اکبر علیزاده - نصراله پژمان فر - احسان عظیمی راد

فصل اول: تعاریف

ماده ۱- اختصارات و اصطلاحات بکار رفته در این قانون در معانی مشروح ذیل است:

۱- **سازمان:** سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران؛

۲- **وزارت:** وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛

۳- **رسانه:** سکو یا درگاه و نظیر آنها برای نشر محتوا یا ارائه خدمت در حیطه صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی اعم از ناشر محور و کاربرمحور؛

۴- **کاربرمحور:** رسانه‌ای که کاربران می‌توانند در آن محتوا بارگذاری کنند؛

۵- **ناشرمحور:** رسانه‌ای که تولید، انتخاب، سازماندهی یا انتشار محتوا در آن با مسئولیت و مدیریت مالک رسانه انجام می‌شود؛

۶- **تنظیم‌گری:** اتخاذ هرگونه تصمیم و اقدام حاکمیتی در حوزه صوت و تصویر فراگیر باهدف تامین منافع و مصالح عمومی و پایداری صنعت، از طریق مواردی نظیر تسهیل، توسعه، مقررات گذاری و ساماندهی فعالیت‌ها و خدمات و همچنین نظارت بر حسن انجام تکالیف و تعهدات؛

۷- **تنظیم‌گر:** وزارت و سازمان در این قانون هستند؛

۸- **مالک رسانه:** شخصی که پس از احراز صلاحیت‌های قانونی مجوز فعالیت به نام وی ثبت می‌شود؛

۹- **مجوز:** پروانه‌ای است که تنظیم‌گر برای تاسیس رسانه با رعایت قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار، فعالیت، تولید و انتشار محتوا در فضای مجازی صادر می‌کند؛

۱۰- **کاربر:** استفاده‌کننده از خدمات رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی برای عرضه یا دریافت محتوا؛

فصل دوم: تکالیف و مسئولیت‌ها

ماده ۲- مسئولیت تنظیم‌گری، صدور مجوز و نظارت بر خبرگزاری‌ها و رسانه‌ها، کتاب، تبلیغات، بازی‌های رایانه‌ای و امثال آن در حیطه صوت و تصویر فراگیر به عهده وزارت و مسئولیت تنظیم‌گری، صدور مجوز و نظارت بر رسانه‌های «کاربرمحور» و «ناشرمحور (VOD)» و نیز شبکه نمایش خانگی به ویژه تولید سریال‌ها و برنامه‌های تلویزیونی و امثال آن، همچنین صدور مجوز نظارت و تنظیم مقررات تبلیغات و آگهی در حیطه صوت و تصویر فراگیر بر عهده سازمان است.

ماده ۳- مالک رسانه مکلف است پیش از بهره‌برداری، مجوزهای لازم را از تنظیم‌گر مربوطه دریافت کند.

ماده ۴- تولید، تبلیغ یا انتشار محتوا در حوزه صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی و شبکه نمایش خانگی منوط به اخذ مجوزهای لازم از تنظیم‌گر مربوطه است.

ماده ۵- فعالیت رسانه‌های خارجی فعال در حوزه صوت و تصویر فراگیر منوط به اخذ مجوز فعالیت و رعایت قوانین و مقررات مربوط می‌باشد.

ماده ۶- رسانه‌ها مکلف‌اند حقوق کاربران را مطابق قوانین، مقررات و اسناد تنظیم‌گر مربوطه رعایت کنند. موارد زیر از مصادیق حقوق کاربران محسوب می‌شود و نقض آن مشمول ضمانت اجرای مندرج در این قانون است:

۱- رعایت مفاد توافقنامه رسانه با کاربر در چارچوب قوانین، ضوابط و مقررات؛

۲- رعایت حقوق کودک مطابق قوانین، مقررات و اسناد تنظیم‌گر مربوطه نظیر ایجاد دسترسی قابل مدیریت و کنترل، جداسازی محتوا، رده بندی سنی، دریافت نکردن اطلاعات غیر ضروری، جمع‌آوری و پردازش داده‌های مربوط به کودکان با اهداف تجاری، شخصی‌سازی، تبلیغات و پیشنهاددهی الگواره (الگوریتمی)؛

۳- پخش محتوا مطابق زمان‌بندی اطلاع رسانی شده از سوی رسانه و جبران خسارت کاربران در صورت تخلف با نظر تنظیم‌گر مربوطه؛

۴- رعایت دستورالعمل‌های مرتبط با حفاظت از داده‌های شخصی کاربران نظیر اخذ اطلاعات کاربران در حد ضرورت و ممنوعیت ذخیره، افشا و بهره‌برداری داده‌های کاربران با اهداف تجاری و پردازش، شخصی سازی، تبلیغات و پیشنهاددهی الگوواره (الگوریتمی) مگر با اجازه کاربران؛

۵- ایفای تعهدات رسانه در قبال کاربر در حوزه قیمت، حجم و نوع خدمت؛

۶- محاسبه ترافیک مصرفی اینترنت مطابق قوانین و مقررات مربوطه؛

۷- اطلاع‌رسانی دقیق به کاربر پیش از استفاده از خدمات نظیر شرایط استفاده، ارائه صورتحساب هزینه‌ها، شیوه‌های پردازش داده، و سیاست‌های محتوایی؛

۸- فراهم کردن امکان ثبت و پیگیری شکایات کاربر نسبت به محتوای نامناسب، تخلفات خدمات‌دهنده، یا نقض حقوق کاربر در رسانه؛

۹- اطلاع‌رسانی به کاربران در خصوص استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی مطابق ضوابط ابلاغی تنظیم‌گر مربوطه.

ماده ۷- تنظیم‌گر مکلف است رسانه‌هایی که حداقل یکی از شاخص‌های زیر را ترویج و رعایت کند، با توجه میزان رعایت و پرداختن به شاخص‌های زیر، مورد یک یا چند فقره از حمایت‌های مندرج در ماده ۷ قرار دهد:

۱- ارزش‌های اسلامی - ایرانی؛

۲- فرهنگ و ارزش‌های ایثار، شهادت و مقاومت؛

۳- ارزش‌های خانواده‌محوری نظیر ازدواج، احترام به والدین و فرزندآوری؛

۴- حفظ محیط‌زیست و منابع طبیعی؛

۵- اصلاح الگوی مصرف انرژی؛

۶- ایجاد بخش‌های اختصاصی برای دسترسی و استفاده افراد دارای معلولیت، از محتوا و خدمات رسانه‌ای؛

۷- پاسداشت زبان و ادبیات فارسی، سرود ملی و پرچم جمهوری اسلامی ایران؛

۸- الگوی زن ایرانی - اسلامی با بازنمایی صحیح وجهه اجتماعی، خانوادگی و شخصی؛

۹- عفاف و حجاب؛

۱۰- تولید محتوای امیدآفرین؛

۱۱- حمایت از تولید، کار، دانش و سرمایه گذاری ایرانی؛

۱۲- معرفی مفاخر تاریخی و معاصر ایرانی - اسلامی؛

۱۳- فرهنگ سازی و ارتقای سواد رسانه ای، زیست مجازی و هوش مصنوعی؛

۱۴- فعالیت های مسجد محور؛

۱۵- کاهش مخاطرات صحت جسم و روان و سلامت اجتماعی نظیر مضرات مصرف دخانیات و مشروبات الکلی؛

تبصره - برخورداری از حمایت های موضوع ماده ۸ مشروط به نقض یا تضعیف نشدن هیچ یک شاخص های فوق می باشد.

فصل سوم: تسهیل گری و شیوه های حمایت

ماده ۸- حمایت های موضوع این قانون عبارت است از:

۱- خرید یا تولید محتوای جذاب و در تراز انقلاب اسلامی و ارائه رایگان آن به رسانه ها؛

۲- ارائه قاب اختصاصی (I Frame) از رویدادها به رسانه ها؛

۳- تخفیف تمام یا بخشی از هزینه تبلیغات و اطلاع رسانی رسانه و محتواهای تولیدی آنها؛

۴- تخفیف تمام یا بخشی از هزینه خدمات زیرساختی و فنی؛

۵- کمک مالی برای تولید محتوا؛

۶- برخورداری از تعرفه فرهنگی (آموزشی) در انشعابات و مصرف (آب، برق، گاز) با رعایت بند ح ماده ۷۵ قانون برنامه هفتم پیشرفت؛

۷- برخورداری از معافیت مالیاتی موضوع بند ل ماده ۱۳۹ قانون مالیات های مستقیم؛

۸- برخورداری از تسهیلات موضوع ماده ۶ قانون برنامه هفتم پیشرفت؛

۹- برخورداری از تسهیلات صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع جزء ۲ بند پ ماده ۷۶ قانون برنامه هفتم پیشرفت؛

۱۰- حمایت از انتشار محتوای تولیدی رسانه در سکوهای داخلی؛

تبصره ۱- حمایت های رسانه توسط سایر دستگاه ها (غیر از تنظیم گر) با معرفی و تایید عملکرد رسانه توسط تنظیم گر اعمال می شود؛

تبصره ۲- شرایط و ضوابط اعطای مشوق های این ماده براساس نظام رتبه بندی رسانه ها خواهد بود که با پیشنهاد تنظیم گر به تصویب مرکز ملی فضای مجازی می رسد.

فصل چهارم: تخلفات

ماده ۹ - تخلفات رسانه های موضوع این قانون به شرح زیر است:

۱- راه اندازی یا فعالیت بدون مجوز رسانه های موضوع این قانون؛

۲- پخش زنده محتوا بدون مجوز؛

۳- تبلیغات مغایر با قوانین، ضوابط و مقررات؛

۴- تولید بدون مجوز فیلم سینمایی، داستانی، مستند، کوتاه، سریال، نماهنگ و برنامه های شبه رادیویی و تلویزیونی؛

۵- عرضه یا انتشار بدون مجوز محتواهای موضوع بند ۴، بازی های رایانه ای و تبلیغات؛

۶- انتشار بخش های ممیزی شده محتواهای موضوع بند ۴ به هر روش؛

۷- واگذاری مجوز به اشخاص ثالث بدون اخذ تأییدیه مرجع صادر کننده؛

۸- انجام ندادن تکالیف و الزامات اعلامی از مرجع صدور مجوز؛

۹- انتشار محتوا در رسانه‌های کاربرمحور بدون رعایت قوانین، مقررات و الزامات تنظیم‌گر مربوطه برای پالایش محتوا توسط سکو نظیر سازوکار پایش انسانی و سامانه هوشمند ماشینی پالایش و کشف تخلفات؛

۱۰- اجازه بارگذاری محتوا به کاربر بدون احراز هویت از طریق سامانه‌های رسمی؛

۱۱- اجرا نکردن احکام قطعی هیئت‌های رسیدگی به تخلفات موضوع این قانون؛

۱۲- استفاده نکردن از نماد تجارت الکترونیکی (اینماد)؛

۱۳- ارتکاب اعمال موضوع مواد ۴۴ و ۴۵ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی در حوزه صوت و تصویر فراگیر؛

۱۴- استفاده از الگوهای درآمدی غیرقانونی و برخلاف فتاوی معتبر نظیر قمار، فعالیت شبکه‌ای و هرمی؛

۱۵- ارائه نکردن داده و اطلاعات مالی، فنی و اقتصادی توسط رسانه و مراکز میزبانی به تنظیم‌گر بخشی مطابق قوانین و اسناد بالادستی؛

۱۶- نقض حقوق کاربران موضوع ماده ۶ این قانون و سایر قوانین و مقررات.

فصل پنجم: تنبیهات و مجازات‌های انتظامی

ماده ۱۰- هیئت رسیدگی کننده در موارد وقوع تخلفات مندرج در ماده ۸، با ملاحظه شرایط حاکم بر موضوع نظیر سوابق متخلف، تعدد و تکرار تخلف، میزان گستردگی توزیع، تاثیر و خسارت ناشی از وقوع تخلف و اقدامات جبرانی، متخلف را به یک یا چند مورد از تنبیهات یا مجازات‌های انتظامی ذیل محکوم و با نظر هیئت، اعلام عمومی می‌شود:

۱- اخذ تعهدنامه رسمی مبنی بر عدم تکرار و اتخاذ تدابیر لازم برای پیشگیری از رفتار متخلفانه؛

۲- حذف یا اصلاح محتوا و رعایت الزامات قانونی؛

۳- جبران خسارت از زیان‌دیدگان و تامین رضایت آنان؛

۴- محرومیت از تمام یا بخشی از حمایت‌ها و معافیت‌های قانونی (نظیر قانون تسهیم درآمد محتوا، قانون شرکتهای دانش بنیان) تا دو سال؛

۵- الزام رسانه و سکو به تولید یا انتشار محتوا در محورهای اعلامی نهاد تنظیم‌گر؛

۶- ممنوعیت انتشار تبلیغات به مدت یک هفته تا سه ماه؛

۷- ممنوعیت انتشار محتوای جدید (موردی یا کلی) برای مدت یک هفته تا سه ماه؛

۸- محدودیت دسترسی (منطقه‌ای، سنی و زمانی) برای مدت یک هفته تا سه ماه؛

۹- محدودیت خدماتی (نظیر آموزش، خبر، اکران برخط) برای مدت یک هفته تا سه ماه؛

۱۰- محدودیت مالی و فنی (نظیر عدم محاسبه مصرف ترافیک، درگاه الکترونیکی پرداخت، کاهش پهنای باند و سرعت اینترنت) برای مدت یک هفته تا سه ماه؛

۱۱- اخذ هرنوع وجه و انتفاع ناشی از تخلفات موضوع این قانون مطابق نظر کارشناس رسمی دادگستری و جریمه نقدی معادل ۲ تا ۱۰ برابر آن؛

۱۲- پرداخت جریمه نقدی معادل ۱ تا ۵ درصد از کل درآمد ناخالص سالیانه؛

۱۳- تعلیق مجوز فعالیت رسانه برای مدت دو هفته تا شش ماه؛

۱۴- ابطال مجوز فعالیت رسانه؛

تبصره ۱- جبران خسارت‌های ناشی از اعمال تنبیهات و مجازات‌های این قانون به اشخاص ثالث بر عهده رسانه‌ی متخلف است؛

تبصره ۲- مجازات‌های بندهای ۱ تا ۱۰ غیرقابل تجدید نظر خواهی است. مگر اینکه هیئت، همزمان متخلف را به بیش از دو بند مجازات کند. حکم این تبصره مانع از رسیدگی دیوان عدالت اداری نیست.

تبصره ۳- متقاضی تجدیدنظر باید درخواست خود را ظرف ۲۰ روز از ابلاغ رأی هیئت بدوی در دبیرخانه هیئت ثبت کند؛

تبصره ۴- وجوه دریافتی ناشی از اجرای این قانون به حساب مشخصی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود. نحوه مصرف به منظور جبران خسارت و حمایت از رسانه های موضوع این قانون بر اساس آیین نامه‌ای خواهد بود که تنظیم‌گر مربوطه تهیه و ابلاغ آن پس از تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌باشد.

تبصره ۵- در مواردی که فعالیت‌های یک رسانه در فضای مجازی، منوط به اخذ مجوز یا نظارت از دو تنظیم‌گر موضوع این قانون باشد، تصمیم هریک از تنظیم‌گران متضمن تنبیه و مجازات انتظامی، برای تنظیم‌گر دیگر و سایر دستگاه‌های اجرایی لازم الاجرا است.

ماده ۱۱: تنظیم‌گر پیش از آغاز فرایند رسیدگی به پرونده، می‌تواند دستور توقف انتشار یا حذف محتوای مربوط را برای مدت ۴۸ ساعت صادر کند. رسانه مکلف است به محض ابلاغ از طریق تماس تلفنی یا ارسال پیام کوتاه به شماره اعلامی مالک، آن را اجرا کند. هیئت بدوی می‌تواند دستور موقت صادره را به مدت یک هفته دیگر تمدید کند. بی‌توجهی به دستور موقت، تخلف مستقل محسوب شده و قابل رسیدگی در هیئت‌های مربوطه است. در این صورت تنظیم‌گر اختیار دارد، راساً یا از طریق فراهم‌کنندگان خدمات میزبانی، اقدام به حذف محتوای مربوط کند.

فصل ششم: نحوه رسیدگی به تخلفات

ماده ۱۲ - به منظور رسیدگی به تخلفات رسانه‌های موضوع این قانون، هیئت های رسیدگی بدوی و عالی متشکل از اشخاص آگاه و با سابقه حوزه فرهنگ و رسانه به شرح ذیل تشکیل می‌شود:

«هیئت بدوی» متشکل از ۷ عضو زیر است که با حکم بالاترین مقام سازمان یا وزارت حسب مورد منصوب می‌شود:

• یک نفر به عنوان رئیس و یک نفر به عنوان دبیر هیئت

• یک نفر به انتخاب مجامع صنفی ذی‌ربط

• یک نفر کارشناس مسائل سیاسی-اجتماعی

- یک نفر کارشناس دینی (از روحانیون)
 - یک نفر کارشناس مسائل حقوقی
 - یک نفر کارشناس فناوری اطلاعات و فضای مجازی
- «هیئت عالی» متشکل از ۵ عضو است که توسط دستگاه های زیر مشخص می شوند:
- یک نفر به انتخاب بالاترین مقام دستگاه موضوع این قانون به عنوان رئیس هیئت
 - یک نفر با معرفی دبیر شورای عالی فضای مجازی
 - یک نفر با معرفی دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی
 - یک نفر با معرفی دادستانی کل کشور
 - یک نفر با معرفی کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی
- تبصره ۱- هیئت های بدوی و عالی با دعوت دبیر تشکیل و به ترتیب با حضور ۵ و ۳ نفر از اعضا رسمیت دارد. رأی با اکثریت حاضرین معتبر است؛ (در صورت تساوی آراء، رأی شامل رئیس جلسه صائب است).
- تبصره ۲- هیئت بدوی مکلف است مالک رسانه ای دارای مجوز را به منظور ادای توضیحات، حداقل برای یک جلسه رسیدگی دعوت کند؛ عدم حضور مانع رسیدگی نیست؛
- تبصره ۳- اعضای کارشناس در هیئت بدوی، نباید رابطه استخدامی با تنظیم گر مربوط در دوره مأموریت خود داشته باشد؛
- تبصره ۴- دبیر هیئت بدوی، بدون حق رأی، دبیر هیئت عالی نیز می باشد؛
- تبصره ۵ - عضویت هم زمان هر یک از اعضا در هیئت های بدوی و عالی ممنوع است؛
- تبصره ۶- دبیرخانه هیئت رسیدگی به تخلفات، حسب مورد در محل تنظیم گران بخشی موضوع این قانون مستقر خواهد بود؛
- تبصره ۷- آرای قطعی هیئت تخلفات، قابل شکایت در دیوان عدالت اداری است؛

تبصره ۸- هر یک از مقامات منصوب‌کننده اعضای هیئت‌های بدوی و عالی در صورت فقدان شرایط صدرالذکر، اختیار تغییر عضو انتصابی خود را دارند؛

تبصره ۹- هیئت‌های رسیدگی مکلف‌اند تخلفات واجد وصف مجرمانه را برای رسیدگی لازم به مرجع قضایی صالح، ارجاع و پیگیری نمایند.

ماده ۱۳- تشکیل پرونده و فرایند رسیدگی با شکایت اشخاص حقیقی و حقوقی به دبیرخانه هیئت در تنظیم‌گر مربوطه و یا کشف از سامانه‌ها و اعلام از طریق درگاه‌های برخط تنظیم‌گر مربوطه آغاز می‌شود.

فصل هفتم: سایر مقررات

ماده ۱۵ - شیوه اجرای این قانون بر اساس آیین نامه‌ای خواهد بود که ظرف مدت سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط تنظیم‌گر مربوطه تهیه و ابلاغ می‌گردد.

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح

قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد طرح قانون حمایت و رسیدگی

به تخلفات حوزه صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی تقدیم می شود.

معاون قوانین

معاونت تدوین و تنقیح قوانین و مقررات
معاونت حقوقی ریاست جمهوری

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

۱- سابقه تقدیم

بر اساس ماده ۱۳۰ آئین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی	
طرح/لایحه جاری قبلاً تقدیم	☒ نگریده است ☐ گردیده است

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

طرح/لایحه تقدیمی، از حیث ضوابط تدوین ایراد اساسی ندارد	
۱	دارای موضوع و عنوان مشخص : ☒ است ☐ نیست
۲	عنوان با مفاد طرح/لایحه، منطبق : ☒ است ☐ نیست
۳	دلایل مندرج در مقدمه توجیهی کافی و به دور از اجمال : ☒ است ☐ نیست
۴	توضیحات راجع به ضرورت رسیدگی به قید فوریت در مقدمه ارائه : ☒ شده است ☐ نشده است
۵	طرح دارای موضوع واحد : ☒ است ☐ نیست
	• و ارائه آن در قالب : ☒ ماده واحده ☐ مواد متعدد
	• با ایراد مواجهه : ☒ نیست ☐ است
۶	بند ۹ سیاست های کلی نظام قانونگذاری مبنی بر رعایت اصول قانون نویسی و قانونگذاری، لحاظ : ☒ شده است ☐ نشده است

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط تدوین

۳- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

طرح/لایحه تقدیمی، از حیث ضوابط ماهوی ایراد اساسی ندارد	
۱	طرح/لایحه با سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام : ☒ مطابقت دارد ☐ تعارض ندارد

۲	طرح/لایحه با اصل ۳ قانون اساسی مغایرت :	☒ ندارد	☐ دارد
۳	طرح/لایحه با اصل ۱۵ قانون اساسی مغایرت :	☒ ندارد	☐ دارد
۴	طرح/لایحه با اصل ۵۲ قانون اساسی مغایرت :	☒ ندارد	☐ دارد
۵	طرح/لایحه با اصل ۵۳ قانون اساسی مغایرت :	☒ ندارد	☐ دارد
۶	طرح/لایحه با اصل ۶۰ قانون اساسی مغایرت :	☒ ندارد	☐ دارد
۷	طرح/لایحه با اصل ۷۳ قانون اساسی مغایرت :	☒ ندارد	☐ دارد
۸	طرح/لایحه با اصل ۱۳۸ قانون اساسی مغایرت :	☒ ندارد	☐ دارد
۹	طرح/لایحه با اصل ۱۱۲ قانون اساسی مغایرت :	☒ ندارد	☐ دارد
۱۰	طرح/لایحه با اصل ۱۵۸ قانون اساسی مغایرت :	☒ ندارد	☐ دارد
۱۱	طرح/لایحه با سایر اصول قانون اساسی مغایرت :	☒ ندارد	☐ دارد

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط ماهوی

در خصوص سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام

۱- مناسب است که در مقدمه توجیهی به نظریه تفسیری شورای نگهبان در خصوص اصول چهل و چهارم و یکصد و هفتاد و پنجم قانون اساسی نیز اشاره شود. ۲- با توجه به تقسیم رسانه به «کاربرمحور» و «ناشرمحور» مقررات متفاوت و مجزایی در حیطه حمایت و تخلفات برای هر یک در نظر گرفته شود. ۳- مناسب است در بند (۶) ماده (۱) در تعریف تنظیم‌گری، عبارت «صدور مجوز» نیز اضافه شود. ۴- در ماده (۲): • با اینکه این ماده تکرار مفاد بندهای (۱) تا (۳) ماده واحده «تعیین الزامات ساماندهی حوزه صوت و تصویر فراگیر» در جلسه ۸۸۳ مورخ ۱۴۰۲/۳/۳۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌باشد، اما از سه جهت محل تأمل است: • با توجه به تعریف تنظیم‌گری در ماده (۱) مناسب است عبارات «صدور مجوز و نظارت» حذف شود. • حوزه تبلیغات در حیطه صوت و تصویر فراگیر در صدر ماده برعهده وزارت فرهنگ و در انتهای ماده برعهده سازمان صدا و سیما قرار داده شده است که این امر منجر به ابهام خواهد شد. • براساس اصل (۱۵) قانون اساسی باید عبارت «VOD» با خط فارسی و به صورت «وی‌اودی» نگاشته شود. • در بند (۳) ماده واحده شورای عالی انقلاب فرهنگی درخصوص تبلیغات در حوزه صوت و تصویر فراگیر لازم است که دو نماینده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز حضور داشته باشند که در ماده حاضر این نکته مورد توجه قرار نگرفته است. ۴- در ماده (۳) به نظر می‌رسد که واژه «تأسیس» باید جایگزین «بهره برداری» شود. ۵- در ماده (۴) با توجه به تعاریف مذکور در ماده (۱) مناسب است که به جای عبارت «در حوزه صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی و شبکه نمایش خانگی» واژه «رسانه» درج شود. ۶- مفاد ماده (۵) مبهم می‌باشد و مشخص نیست که کدام رسانه‌های خارجی موظف به اخذ مجوز هستند؟ ۷- در ماده (۶): • در این ماده چندین مرتبه به عبارت «قوانین و مقررات مربوطه» ارجاع شده است (صدر ماده و بندهای ۱، ۲ و ۶) در حالیکه ارجاع کلی به قوانین و مقررات موجب ابهام در متن قانون خواهد شد. به علاوه ذکر این عبارت در صدر ماده کافی بوده و نیازی به تکرار آن در بندهای ذیل ماده نخواهد

بود. • با توجه به بند (۱۶) ماده (۹) عبارت «نقض آن مشمول ضمانت اجرای مندرج در این قانون است» از صدر ماده حذف شود. • مناسب است که جهت رعایت بند نهم سیاستهای کلی نظام قانونگذاری عبارات بندهای (۲) و (۴) یکسان نویسی شود، به این منظور عبارت «أخذ اطلاعات کاربران در حد ضرورت و ممنوعیت ذخیره، افشا و بهره‌برداری داده‌های کاربران با اهداف تجاری و پردازش» جایگزین عبارت «دریافت نکردن اطلاعات غیر ضروری، جمع‌آوری و پردازش داده‌های مربوط به کودکان با اهداف تجاری» در بند (۲) شود. • واژه کنترل در بند (۲) مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است و باید عبارت «نظارت (کنترل)» جایگزین شود. • عبارت «جبران خسارت کاربران در صورت تخلف با نظر تنظیم‌گر مربوطه» در بند (۳) حذف شود، زیرا در قسمت ضمانت اجراها به این مطلب اشاره شده است، به علاوه اگر مقصود طراح محترم این است که جبران خسارت کاربران از جمله حقوق ایشان است، باید در بند مجزایی به آن پرداخته شود. • در بند (۴) به «دستورالعمل‌های مرتبط با حفاظت از داده‌های شخصی کاربران» اشاره شده است اما روشن نیست که دستورالعمل‌های مذکور توسط چه نهادی و در چه ظرف زمانی باید تدوین و تصویب شوند. • با توجه به اینکه در انتهای بند (۴) عبارت «مگر با اجازه کاربران» به کار رفته است، این ابهام ایجاد خواهد شد که درخصوص أخذ اطلاعات کاربران در موارد غیر ضروری با اجازه ایشان امکان پذیر است یا خیر. • در بند (۷) مقصود از «سیاستهای محتوایی» مشخص نمی‌باشد. • در بند (۹) به «ضوابط ابلاغی تنظیم‌گر مربوطه» اشاره شده، اما به تکلیف تنظیم و تدوین آن اشاره ای نشده است و ظرف زمانی مشخصی برای تدوین آن در نظر گرفته نشده است. ۸- در ماده (۷): • این ماده از چند جهت ابهام دارد: • مشخص نیست که مقصود از «رعایت» و «ترویج» یک مفهوم است یا صرف عدم افشاء مفادی مخالف شاخصهای مدنظر مصداق «رعایت» آنها محسوب شده و رسانه را مستحق دریافت حمایتهای مدنظر می‌نماید. • روشن نشده که تشخیص «میزان رعایت و پرداختن به شاخصها» بر چه اساسی صورت می‌گیرد. البته در تبصره (۲) ماده (۸) مطرح شده که شرایط و ضوابط اعطای مشوقها براساس نظام رتبه بندی رسانه ها می‌باشد. بدین منظور اولاً لازم است که تبصره مذکور ذیل این ماده قرار گیرد، ثانیاً مشخص شود که نظام رتبه‌بندی براساس شاخصهای ماده (۷) تنظیم می‌شود. • هرچند در تبصره ذیل ماده (۷) بیان شده که شرط برخورداری از حمایتها، عدم نقض یا تضعیف شاخصهاست اما ساز و کار اعطای حمایتها و استمرار یا عدم استمرار آن به درستی مشخص نشده است، لذا مناسب است به صورت کاملاً شفاف مشخص شود که مثلاً به صورت سالانه حمایتها اعطا می‌شود و درخصوص آنها بازنگری دوره‌ای صورت می‌پذیرد. ۹- در ماده (۸): • به نظر می‌رسد که مقصود از بند (۱) محتوای خارجی است که به نظر می‌رسد باید در چهارچوب «سیاستهای توزیع و نمایش فیلم‌های سینمایی و مواد سمعی و بصری خارجی» مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۳۸۴/۰۷/۲۶ صورت گیرد. • براساس اصل (۱۵) قانون اساسی باید عبارت «iFrame» با خط فارسی و به صورت «آی‌فریم» نگاشته شود. • مفاد بندهای (۵) و (۲) مبهم است. • بندهای (۶)، (۸) و (۹) به منابع مالی در نظر گرفته شده در قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت اشاره دارد که منابعی موقت هستند و لذا با توجه به دائمی بودن این قانون، این طرح موجب بار مالی خواهد بود. به علاوه بند (۵) نیز به صورت کلی مطرح شده و خلاف اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی تلقی می‌گردد. • مشخص نیست که هدف از تکرار حمایتهای قانونی موجود چیست، آیا ذکر آنها در این طرح، موجب تضییق قوانین موجود و گسترش شروط اعطای آنها می‌شود یا خیر. • برخی از بندها موضوعات محدودی دارند و امکان تسری به همه رسانه ها را ندارند، مانند بند (ل) ماده (۱۳۹) قانون مالیاتهای مستقیم درخصوص «فعالیت‌های انتشاراتی و مطبوعاتی و قرآنی، فرهنگی و هنری» و جزء (۲) بند (پ) ماده (۷۶) قانون برنامه هفتم درخصوص شرکتهای بزرگ تولید پویانمایی است. • مفاد بند (۱۰) با توجه به اینکه رسانه اعم از

سکو می‌باشد، محل ایراد است. • در تبصره (۲) مناسب است که در نظر گرفته شود که به صورت دوره ای نظام رتبه بندی مورد بازنگری قرار گیرد. ۱۰- در ماده (۹): عبارات «قوانین، ضوابط و مقررات» در بند (۳)، «به هر روش» در بند (۶)، «قوانین، مقررات و الزامات» در بند (۹)، «سامانه های رسمی» در بند (۱۰)، «قوانین و اسناد بالادستی» در بند (۱۵)، «سایر قوانین و مقررات» در بند (۱۶)، «سایر دستگاههای اجرایی» در تبصره (۵) مبهم می‌باشند. • به جای عبارت «مرجع صادر کننده» در بند (۷) و «مرجع صدور مجوز» در بند (۸) با توجه به اختصارات مذکور در ماده (۱) طرح عبارت «تنظیم‌گر» درج شود. • جهت رفع ابهام، مفاد بند (۹) نیازمند بازنویسی است. همچنین مناسب است که واژه «رسانه» به جهت عمومیت آن جایگزین واژه «سکو» شود. • بند (۱۴) درخصوص استفاده از الگوهای درآمدی غیرقانونی و برخلاف فتاوی معتبر، خلاف اصل قانونی بودن جرم و مجازات است، به علاوه تخلف تلقی نمودن آن درخصوص پیروان سایر ادیان یا سایر مذاهب محل تردید است. همچنین مقصود از «فتاوی معتبر» روشن نیست مناسب است که فتوای واحدی به عنوان فتوای معیار معرفی گردد. • در بند (۱۵) با توجه به بند (۷) ماده (۱) کلمه «بخشی» حذف شود. ۱۱- در ماده (۱۰): • در صدر ماده عبارت «ماده (۸)» به صورت «ماده (۹)» اصلاح شود. • مقصود از «اعلام عمومی» در صدر ماده مشخص نیست و شرایط آن اعلام نشده است. • مناسب است که مجازاتهای انتظامی مذکور در این ماده درجه بندی شود و تخلفات مذکور در ماده (۹) براساس درجه بندی مجازات مربوطه را دریافت نمایند. • در بند (۴) عناوین قانونی ذکر شده «تسهیم درآمد محتوا و شرکتهای دانش بنیان» باید اصلاح شوند. به علاوه روشن نیست که مقصود از این حمایت‌های موضوع ماده (۸) این طرح نیز می‌باشد یا خیر. • در بند (۵) با توجه به تعریف «رسانه» در ماده (۱)، واژه «سکو» حذف شود. • به جای عبارت «أخذ هر نوع وجه و انتفاع ناشی از تخلفات موضوع این قانون» در بند (۱۱)، عبارت «ضبط اموال ناشی از تخلفات موضوع این قانون» ذکر شود. • مناسب است که بندهای (۳)، (۴)، (۱۱)، (۱۲) به حکم دادگاه صادر شود زیرا موثر در حقوق اشخاص است و ماهیتاً مجازات انتظامی نمی‌باشند. • مناسب است که به صراحت مشخص شود که چه احکامی قطعی محسوب می‌شوند. • اگر مقصود از تبصره (۴) ایجاد درآمد اختصاصی باشد، مغایر بند (ب) ماده (۱۷) قانون برنامه هفتم پیشرفت خواهد بود. همچنین مکلف نمودن شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب آیین نامه مغایر اصل (۵۷) قانون اساسی می‌باشد. به علاوه درخصوص تهیه آیین نامه ظرف زمانی مشخص در نظر گرفته نشده است. ۱۲- در ماده (۱۲): • به جای «سازمان یا وزارت» عبارت «تنظیم‌گر مربوطه» ذکر گردد. • درخصوص هیأت بدوی، مشخص نیست که کارشناسان مذکور باید از چه ویژگی‌هایی برخوردار باشند و چه کسی آنها را انتخاب خواهد کرد. به علاوه بند نخست در خصوص انتخاب رئیس و دبیر به صورت کلی مبهم است و ضابطه‌ای درخصوص آن ارائه نشده است. • درخصوص هیأت عالی، مقصود از عبارت «بالاترین مقام دستگاه موضوع این قانون» مشخص نیست. همچنین ویژگی‌های سایر اشخاص اعم از تحصیلات و تجربیات بیان نگردیده است. • مدت تصدی و امکان انتخاب مجدد اعضا در این ماده معین نشده است. • در تبصره (۳) مناسب است که سایر فروض تعارض منافع نیز در نظر گرفته شود. • در تبصره (۶) با توجه به بند (۷) ماده (۱) کلمه «بخشی» حذف شود. • در تبصره (۸) به جای عبارت «شرایط صدرالذکر» عبارت «تبصره های (۳) و (۴)» درج گردد. • با توجه به اینکه نهاد تنظیم‌گر در این طرح، اعم از سازمان و وزارت می‌باشد در ماده (۱۵) این ابهام ایجاد می‌شود که آیا تصویب دو آیین نامه مجزا الزامی است یا خیر. با توجه به اینکه مطابق اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی صدا و سیما مرجع تصویب آیین نامه نمی‌باشد، مناسب است که آیین نامه مدنظر با همکاری سازمان و وزارت و با تصویب هیأت وزیران در نظر گرفته شود. ۱۳- عبارت انتهایی «قانون فوق مشتمل بر پانزده ماده و بیست و سه تبصره...» از متن

طرح حذف شود.

در خصوص مغایرت با اصول قانون اساسی

در ماده ۱۵ بهتر است نوشته شود: آیین نامه موضوع این قانون با همکاری مشترک وزارت ارشاد و فرهنگ اسلامی و سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد. در ماد ۷، در اعطای تعرفه فرهنگی مصادیق رسانه فرهنگی و شرایط بهره مندی از تعرفه مشخص شود تا احتمال مغایرت با اصل ۷۵ پیدا نکند. در ماده ۱۲ حضور ذینفعان از حمله صدا و سیما و زارت ارشاد در ترکیب هیأت به عنوان قاضی رسیدگی کننده به گونه ای تدوین شود که با اصل بیطرفی مغایرت پیدا نکند.

تعداد برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

در اجرای بند (۱)		
۱	در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط	☐ وجود ندارد
	وجود دارد که به ضمیمه تقدیم می شود.	☒
۲	در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض	☒ وجود ندارد
	وجود دارد که به ضمیمه تقدیم می شود.	☐

در اجرای بند (۳):

نظر اداره کل مربوطه در خصوص لزوم قانونگذاری بر اساس طرح/لایحه جاری به ثبت نرسیده است.

تعداد برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ردیف ۶**فصل نهم-ماده ۴۴-ردیف ۷**فصل نهم-ماده ۴۴-ردیف ۷-تبصره**فصل نهم-ماده ۴۵**فصل
 نهم-ماده ۴۵-الف**فصل نهم-ماده ۴۵-الف-ردیف ۱**فصل نهم-ماده ۴۵-الف-ردیف ۲**فصل نهم-ماده
 ۴۵-الف-ردیف ۳**فصل نهم-ماده ۴۵-ب**فصل نهم-ماده ۴۵-ج**فصل نهم-ماده ۴۵-د**فصل نهم-ماده
 ۴۵-د-ردیف ۱**فصل نهم-ماده ۴۵-د-ردیف ۲**فصل نهم-ماده ۴۵-د-ردیف ۲-تبصره**فصل نهم-ماده
 ۴۵-ه**فصل نهم-ماده ۴۵-ه-ردیف ۱**فصل نهم-ماده ۴۵-ه-ردیف ۲**فصل نهم-ماده ۴۵-ه-
 ردیف ۳**فصل نهم-ماده ۴۵-ه-ردیف ۴**فصل نهم-ماده ۴۵-و-ردیف ۱**فصل نهم-ماده ۴۵-و-ردیف ۱
 نهم-ماده ۴۵-و-ردیف ۲**فصل نهم-ماده ۴۵-و-ردیف ۳**فصل نهم-ماده ۴۵-ز**فصل نهم-ماده ۴۵-
 ح**فصل نهم-ماده ۴۵-ط**فصل نهم-ماده ۴۵-ط-ردیف ۱**فصل نهم-ماده ۴۵-ط-ردیف ۲**فصل نهم-
 ماده ۴۵-ط-ردیف ۳**فصل نهم-ماده ۴۵-ط-ردیف ۴**فصل نهم-ماده ۴۵-ط-ردیف ۵**فصل نهم-ماده
 ۴۵-ط-ردیف ۶**فصل نهم-ماده ۴۵-ی**فصل نهم-ماده ۴۵-ی-ردیف ۱**فصل نهم-ماده ۴۵-ی-
 ردیف ۲**فصل نهم-ماده ۴۵-ک**فصل نهم-ماده ۴۵-ک-ردیف ۱**فصل نهم-ماده ۴۵-ک-
 ردیف ۲**فصل نهم-ماده ۴۵-ک-ردیف ۳